

POLSKIE BADANIA GEOBOTANICZNE
POZA GRANICAMI KRAJU

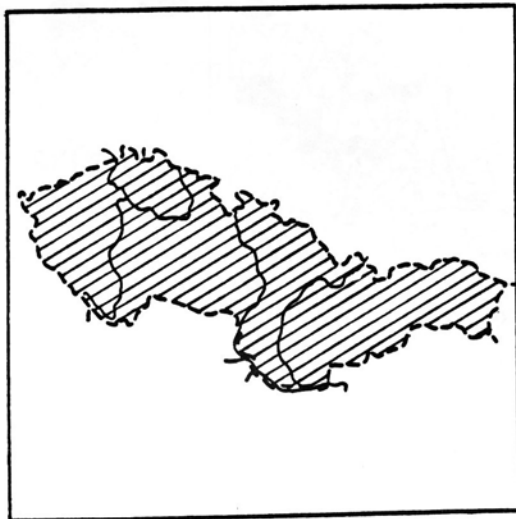
Materiały 36 Seminarium Geobotanicznego,
Warszawa, 15–16.03.1991

Redakcja: J. B. Faliński & Z. Mirek

POLISH GEOBOTANICAL INVESTIGATIONS
ABROAD

Materials of the 36th Geobotanical Seminar,
Warsaw, 15–16 March 1991

Edited by: J. B. Faliński & Z. Mirek

PRUNUS FRUTICOSA W CZECHO-SŁOWACJI

Prunus fruticosa in Czecho-Slovakia

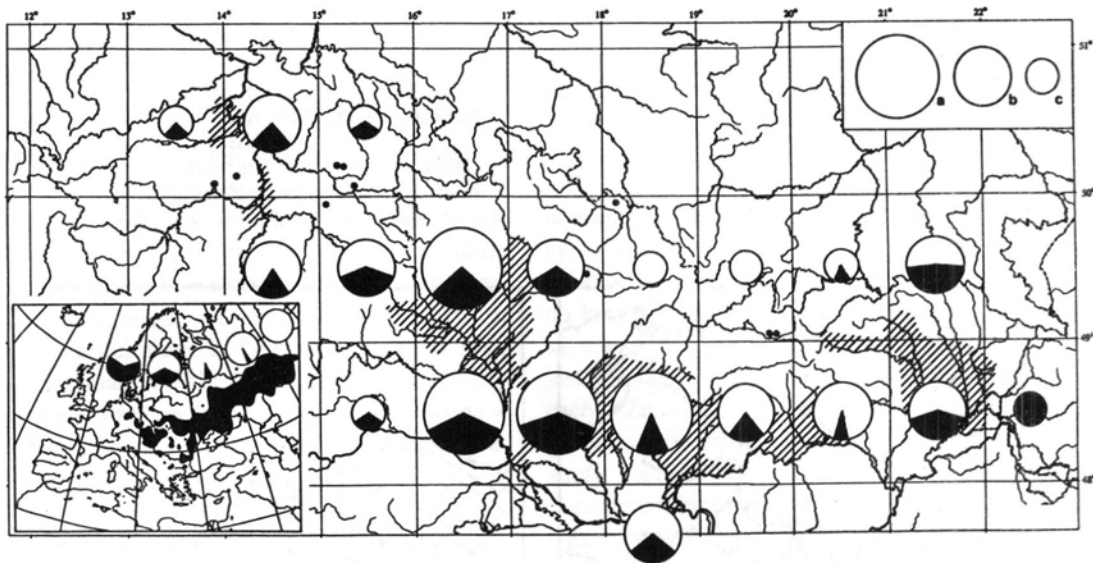
Jan J. WÓJCICKI, Karol MARHOLD

Summary. Morphological variability, distribution and spontaneous hybridization of *Prunus fruticosa* Pall. was analysed within the Czecho-Slovakian range of the species. Dot distribution maps based on the herbarium material critically revised for *P. fruticosa* and *P. fruticosa* x *P. cerasus* hybrids are published for Czecho-Slovakia for the first time. Also, frequency of *P. fruticosa* x *P. cerasus* in geographical coordinates $1^{\circ} \times 1^{\circ}$ is analysed (Fig. 1).

Key words: *Prunus fruticosa*, *Prunus cerasus*, variability, hybridization, distribution, Czecho-Slovakia

Dr Jan J. Wójcicki, Zakład Systematyki Roślin Naczyniowych, Pracownia Zmienności Roślin, Instytut Botaniki im. W. Szafera, Polska Akademia Nauk, Lubicz 46, 31–512 Kraków

Dr Karol Marhold, Slovenská Akadémia Vied, Botanický Ústav, Dúbravská cesta 14, 842 23 Bratislava, Slovakia

Ryc. 1. Rozmieszczenie *Prunus fruticosa* i częstość występowania spontanicznych mieszańców *P. fruticosa* x *P. cerasus* w Czecho-Słowacji (zaczerniona część koła – % mieszańców na obszarze wyznaczonym przez współrzędne geograficzne $1^\circ \times 1^\circ$; a – >50, b – 10–50, c – <10 arkuszy zielnikowych); wstawka – rozmieszczenie ogólne *Prunus fruticosa* i częstość występowania spontanicznych mieszańców *P. fruticosa* x *P. cerasus* w obrębie całkowitego zasięgu *P. fruticosa* (zaczerniona część koła – % mieszańców w 15° przedziałach długości geograficznej) (wg Wójcickiego [2], zmodyfikowane).

Fig. 1. Distribution of *Prunus fruticosa* and frequency of *P. fruticosa* x *P. cerasus* spontaneous hybrids in Czecho-Slovakia (black part of piechart – % of the hybrids on area marked by $1^\circ \times 1^\circ$ geographic coordinates; a – >50, b – 10–50, c – <10 herbarium sheets); inset – general distribution of *Prunus fruticosa* and frequency of *P. fruticosa* x *P. cerasus* spontaneous hybrids within the total range of *P. fruticosa* (black part of piechart – % of the hybrids in 15° gradient of geographic longitude) (after Wójcicki [2], modified).

Krytyczne badania *Prunus fruticosa* Pall. przeprowadzone na szerokim materiale z terenu Czecho-Słowacji wykazały, że za rozszerzenie zakresu zmienności gatunku, podobnie jak w innych częściach zasięgu [2], odpowiedzialna jest spontaniczna hybrydyzacja (antropohybrydyzacja [3]) z *P. cerasus* L. Sporządzono pierwszą punktową mapę rozmieszczenia *P. fruticosa* i mieszańców *P. fruticosa* x *P. cerasus* (= *P. x emimens* Beck) wcześniej dla Słowacji [1], a następnie dla Czecho-Słowacji [4] (zgeneralizowana wersja mapy na Ryc. 1). Ustalono także frekwencję mieszańców *P. x emimens* na terenie całego kraju w siatce współrzędnych geograficznych $1^\circ \times 1^\circ$ w przeliczeniu na arkusze zielnikowe (Ryc. 1). Na terenie Czecho-Słowacji stwierdzono średnio około 35% mieszańców *P. fruticosa* x *P. cerasus*, co wskazuje na znaczne zubożenie zasobów genowych *P. fruticosa* – natural-

nego elementu rodzimej flory – i zmusza do znalezienia sposobu jego czynnej ochrony.

LITERATURA

- [1] MARHOLD K., WÓJCICKI J. J. 1992. *Cerasus* Mill. W: L. BERTOVA (red.), *Flóra Slovenska* IV/3. Veda, Bratislava, ss. 509–533.
- [2] WÓJCICKI J. J. 1988. Zmienność *Prunus fruticosa* Pallas w Polsce na tle zmienności gatunku. Praca doktorska, Instytut Botaniki PAN, Kraków.
- [3] WÓJCICKI J. J. 1991. Variability of *Prunus fruticosa* Pall. and the problem of an anthropohybridization. *Veröff. Geobot. Inst. ETH, Stiftung Rübel, Zürich* 106: 266–272.
- [4] WÓJCICKI J. J., MARHOLD K. 1993. Variability, distribution and hybridization of *Prunus fruticosa* Pall. (Rosaceae) in the Czech Republic and Slovakia. *Polish Bot. Stud.* 5: 9–24.

Instytucje współorganizujące badania:
Instytut Botaniki, Polska Akademia Nauk, Kraków;
Botanický Ústav, Slovenská Akadémia Vied, Bratislava, Slovakia